

'Man, man wat liekst doe op dien pa'

In de volte van een afgeladen De Klinker in Winschoten botste ik tegen haar op. We leefden ooit in hetzelfde dorp. Heel lang geleden. Ze sloeg de handen ineens en riep in opperste verbazing: "Man, man wat liekst doe op dien pa." Ik zei: "Sterker nog, ik bèn mien pa." Op hetzelfde moment voelde ik de harde neus van een stevige wandelschoen keihand in mijn onderbeen. (Familieleden weten mij altijd op treffende wijze te corrigeren, wanneer ik dringend tot orde geroepen dien te worden.) Geschrokken verbeterde ik: "U moet zich vergissen." Ze moest mij - of mijn vader - verwarren met een ander. "Ik hoor het voor het eerst," hield ik haar voor, "en ik denk ook voor het laatst." Mijn vader was reeds meer dan veertig jaar dood. En dan mag het niemand euvel geduid worden, indien de contouren niet al te scherp meer in 't geheugen staan. Ik leek - om een aansprekend

voorbeeld op te halen - evenveel op Charles de Gaulle als op mijn vader. Ik had nochtans nooit het idee, dat hij er onder leed. We hadden uitstekend contact en konden het samen voortreffelijk vinden. Hij was mijn trouwste en meest vurige supporter. Soms te vurig. Nooit vergeet ik een gruwelijk zware veldloop, onder even gruwelijke omstandigheden in een gruwelijke - Friese - omgeving. De elementen waren tegen. Heftig tegen zelfs. Meer dan een derde plaats zat er voor mij niet in.

Voorop ploegden twee oermensen door de zware klei; ze waren de braggel gewend. De echte vroege kievietseirapers. Jongens uit de Elfstedentocht van drieëntwintig. Zwaar behaard en met in 't oog springende lage voorhoofden. Een ondertussen volledig uitgestorven ras. Ik berustte in mijn nederlaag en was tevreden met

de bronzen plak. Mijn vader minder. Totaal verlaten, in de striemende regen stond hij tot z'n knien in het half geinundeerde terrein. Het kon beslist niet zonder gevolgen blijven; op z'n minst een volwassen longontsteking. Pa ging er hoogst - te - lichtzinnig aan voorbij. "Deurzetten," schreeuwde hij. "Kist ze nog wel te pakken kriegen." Ik wist beter en schudde met moeite mijn hoofd. "Nee", hijgde ik, "ik kin nait haarder." "Joawel," bulderde hij, "het zit er nog wel in." Ik bleef derde en werd na afloop door de burgemeester - hij overhandigde mij een bronzen medaille, aangeboden door de plaatselijke middenstand - geprezen voor mijn 'volharding'. Op de terugweg, in de auto, stelde mijn vader nogmaals vast, dat ik ze 'wel te pakken had kunnen krijgen'. Als ik me wat feller teweer had gesteld. Verder hadden we een genoeglijke reis. Ze hield vol, dat ik één gezicht

was met mijn vader. Haar begeleider probeerde bij te sturen. "Nee," zei hij, hai liekt meer op zien moe." Ook 'moe' was reeds geruime tijd niet meer onder ons; vergelijkingsmateriaal was niet direct voorhanden. Ik liet het erbij en begaf me langs de lange stoet gebruiksvorwerpen en verdere, sterk uiteenlopende goederen; kenmerkend voor een geslaagde rommelmarkt. Bij een doorleefd tafeltje ontmoetten we mekaar opnieuw. Ze was zwaar verontwaardigd. "Honderdvieftwintig gulden," foeterde ze. "Nei kosten ze minder!" Ze was reeds in de schaduw van het bestaan, maar nog bij de tijd als geen ander. "Hai denkt zeker, dat e wel zo'n old wiefke in de boot trekken kin. Nou, dat ken a wel vergeten!" Ik klopte d'r op haar fragiele schouderdjes. "Ie bennen nog goud vertrouwd om lös te lopen," prees ik. "Man, man," mompelde ze andermaal, "wat liekst doe op dien pa."